

02011251109000012

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ **Αρ. Φύλλου 1125**

11 Σεπτεμβρίου 2000

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡΙΘ. 97/ΙΙ/1999 (1)

Ο προληπτικός έλεγχος της γνωστοποιηθείσας βάσει του άρθρου 4β του Ν. 703/77, όπως ισχύει, συγκέντρωσης επιχειρήσεων, που πραγματοποιείται με την απόκτηση από την εταιρεία «NOVA CHEMICALS CORPORATION» του κλάδου παραγωγής και διάθεσης πολυστερίνης της εταιρείας «ROYAL DUTCH/SHELL GROUP OF COMPANIES».

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ
ΣΕ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού συνήλθε και συνεδρίασε την 25η Νοεμβρίου 1999, ημέρα Πέμπτη, και ώρα 9.30 π.μ. στην αίθουσα 611 της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης, με την εξής σύνθεση:

Πρόεδρος: Σταύρος Αργυρόπουλος

Μέλη: Μιχαήλ Φράγκος, κωλυομένου του Νικολάου Στυλιανάκη,

Βλάσιος Ασημακόπουλος,

Παναγιώτης Μαντζουράνης, κωλυομένου του Χαριλάου Χάρακα,

Αντώνιος Μέγγουλης, κωλυομένου του Κωνσταντίνου Ηλιόπουλου,

Λεωνίδας Νικολούζος,

Γεώργιος Τριανταφυλλάκης, κωλυομένης της Μελίνας Μουζουράκη και

Χαρίσιος Ταγαράς.

Γραμματέας: Αλεξάνδρα-Μαρία Ταραμπίκου.

Τα λοιπά τακτικά ή αναπληρωματικά μέλη, καίτοι προσκληθέντα, δεν παρευρέθηκαν λόγω κωλύματος.

Θέμα της συνεδριάσεως ήταν ο προληπτικός έλεγχος της από 6.10.1999 γνωστοποιηθείσας, σύμφωνα με το άρθρο 4β του Ν. 703/77, όπως ισχύει, συγκέντρωσης επιχειρήσεων, που πραγματοποιείται με την απόκτηση από την εταιρεία «NOVA CHEMICALS CORPORATION» του κλάδου παραγωγής και διάθεσης πολυστερίνης της εταιρείας «ROYAL DUTCH/SHELL GROUP OF COMPANIES».

Κατά τη συνεδρίαση παρέστη η γνωστοποιήσασα τη συγκέντρωση εταιρεία «NOVA CHEMICALS CORPORATION» δια της πληρεξουσίας δικηγόρου της, Αϊντας Οικονόμου.

Στην αρχή της συνεδρίασης, η Γενική Εισηγήτρια, κα Σοφία Καμπερίδου, ανέπτυξε τη γραπτή εισήγηση της Γραμματείας επί της υποθέσεως και κατέληξε προτείνοντας τη μη απαγόρευση της κρινόμενης συγκέντρωσης δεδομένου ότι δεν αναμένεται να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στις επιμέρους σχετικές αγορές τις οποίες αυτή αφορά. Με την εισήγηση της Γραμματείας συντάχθηκε και η ανωτέρω πληρεξουσία δικηγόρος, η οποία, αφού έδωσε πληροφορίες, εξηγήσεις και διευκρινίσεις σε ερωτήσεις που της υπέβαλαν ο Πρόεδρος και τα Μέλη της Επιτροπής, ζήτησε την έγκριση της υπό κρίση συγκέντρωσης.

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού συνήλθε σε διάσκεψη την 2α Δεκεμβρίου 1999, ημέρα Πέμπτη και ώρα 9.30 π.μ., στην ίδια ως άνω αίθουσα, κατά την οποία, αφού έλαβε υπόψη της τα στοιχεία του φακέλου, την εισήγηση της Γραμματείας, και τις απόψεις που διετύπωσε, εγγράφως και προφορικώς, η γνωστοποιούσα τη συγκέντρωση επιχείρηση κατά την συζήτηση της υποθέσεως,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ

Ι. Στο άρθρο 4 παρ. 2 του Ν. 703/77 όπως ισχύει, ορίζεται ότι συγκέντρωση πραγματοποιείται: α) όταν συγχωνεύονται με κάθε τρόπο δύο ή περισσότερες προηγουμένως ανεξάρτητες επιχειρήσεις, β) όταν ένα ή περισσότερα πρόσωπα που ελέγχουν ήδη μία τουλάχιστον

επιχείρηση, ή μία ή περισσότερες επιχειρήσεις, αποκτούν άμεσα ή έμμεσα τον έλεγχο του συνόλου ή τμημάτων μιας ή περισσοτέρων άλλων επιχειρήσεων.

Σύμφωνα με το άρθρο 4β παρ. 1, όπως τροποποιήθηκε ως προς το εδάφιο β αυτού, με το άρθρο 9 παρ. 3 του Ν. 2741/99, του ιδίου νόμου, κάθε συγκέντρωση επιχειρήσεων πρέπει να γνωστοποιείται στην Επιτροπή Ανταγωνισμού μέσα σε δέκα (10) εργάσιμες ημέρες από τη σύναψη της συμφωνίας ή τη δημοσίευση της προσφοράς ή ανταλλαγής ή την απόκτηση συμμετοχής, που εξασφαλίζει τον έλεγχο της επιχείρησης, όταν: α) το μερίδιο αγοράς των προϊόντων ή υπηρεσιών που αφορά η συγκέντρωση, όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 4στ, αντιπροσωπεύει στην εθνική αγορά ή σε ένα σημαντικό σε συνάρτηση με τα χαρακτηριστικά των προϊόντων ή των υπηρεσιών τμήμα της, τουλάχιστον είκοσι πέντε τοις εκατό (25 %) του συνολικού κύκλου εργασιών που πραγματοποιείται με τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που θεωρούνται ομοειδή από τον καταναλωτή λόγω των ιδιοτήτων, της τιμής τους και της χρήσης για την οποία προορίζονται ή β) ο συνολικός κύκλος εργασιών όλων των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στη συγκέντρωση κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 4στ, ανέρχεται στην εθνική αγορά, τουλάχιστον στο σε δραχμές ισόποσο των εβδομήντα πέντε εκατομμυρίων (75.000.000) Ευρώ (Euro) και δύο τουλάχιστον από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις πραγματοποιούν, καθεμιά χωριστά, συνολικό κύκλο εργασιών άνω του σε δραχμές ισόποσου των επτά (7.000.000) Ευρώ (Euro).

Η προθεσμία της παρ. 1 αρχίζει, σύμφωνα με την παρ. 2 του ιδίου άρθρου, από την επέλευση της πρώτης από τις πράξεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1, ενώ υπόχρεοι προς γνωστοποίηση είναι, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 4β του Ν. 703/77, σε συνδυασμό με το άρθρο 4α του ιδίου Νόμου, όταν μεν η συγκέντρωση αποτελεί αντικείμενο συμφωνίας, κάθε μία από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις, ενώ στις υπόλοιπες περιπτώσεις, οι επιχειρήσεις ή ομάδες προσώπων ή επιχειρήσεων που αποκτούν έλεγχο στο σύνολο ή σε τμήματα μιας ή περισσοτέρων επιχειρήσεων.

Εξάλλου, στο άρθρο 32 του ανωτέρω νόμου ορίζεται, ο νόμος αυτός εφαρμόζεται σε όλους τους περιορισμούς του ανταγωνισμού, που επενεργούν ή μπορούν να επενεργήσουν στη χώρα, έστω και αν αυτοί οφείλονται σε συμφωνίες ή εναρμονισμένες πρακτικές μεταξύ επιχειρήσεων ή συγκεντρώσεις επιχειρήσεων, που πραγματοποιούνται έξω από αυτή.

Στην προκειμένη περίπτωση από τα στοιχεία που συγκέντρωσε η Γραμματεία τα οποία εκτίθενται στην εισήγηση της και συμπληρώνουν τον φάκελο της υπό κρίση υπόθεσης, καθώς και από όσα εξετέθησαν κατά την διαδικασία ενώπιον της Επιτροπής και κατέθεσαν εγγράφως και προφορικώς τα ενδιαφερόμενα μέρη, διαπιστώθηκαν τα ακόλουθα:

Την 6.10.1999 υπεγράφη σύμβαση μεταξύ των εταιρειών «Nova Chemicals Corporation» και «Shell Petroleum Company Limited», δυνάμει της οποίας η πρώτη («Nova»), θα αποκτήσει τον κλάδο δραστηριότητας της δεύτερης («Shell»), που σχετίζεται με την παραγωγή και πώληση πολυστερίνης σε παγκόσμιο επίπεδο (εκτός από τις δραστηριότητες της στην Κίνα και την Ιαπωνία). Με την παραπάνω σύμβαση η «Nova» θα αποκτήσει τα τρία εργοστάσια παραγωγής πολυστερίνης της «Shell» στην Ευρώπη καθώς και τις επιχειρήσεις της στην Χιλή, μαζί με τα σχετικά πελατολόγια, τεχνολογία, προσωπικό, την οργάνωση στην προώθηση πωλήσεων και τις δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης (R&D). Η παραπάνω συναλλαγή θα υλοποιηθεί μέσω μεταβίβασης περιουσιακών στοιχείων στο Ηνωμένο Βασίλειο, και στην Χιλή και μέσω μεταβίβασης μετοχών στην Γαλλία και Ολλανδία, θα ολοκληρωθεί δε μετά από την έγκριση της από τις εθνικές αρχές Ανταγωνισμού των κρατών, στα οποία έχει γνωστοποιηθεί, μεταξύ των οποίων και της Ελλάδας.

Η εταιρεία με την επωνυμία «Nova Chemicals Corporation», που εδρεύει στον Καναδά, είναι η μητρική εταιρεία του ομίλου «Nova Chemicals», ο οποίος περιλαμβάνει ένα μεγάλο αριθμό θυγατρικών εταιρειών κυρίως στον Καναδά και στις ΗΠΑ αλλά και στην Ευρώπη (Ισπανία, Γαλλία, Ηνωμένο Βασίλειο και Βέλγιο).

Η παραπάνω εταιρεία δημιουργήθηκε μετά την από 1.1.1999 συγχώνευση της εταιρείας χημικών προϊόντων «Nova Corporation», (εισηγμένης στο χρηματιστήριο του Καναδά), με την θυγατρική της, «Nova Chemicals Ltd», και δραστηριοποιείται στην παραγωγή και εμπορία χημικών προϊόντων (commodity chemicals) συμπεριλαμβανομένης της ολεφίνης (olefin) και πολυολεφίνης (polyolefin) καθώς και της στερίνης (styrine) και πολυστερίνης (polysterine).

Μέχρι το 1998, η «Nova» δεν είχε παραγωγική δραστηριότητα στην Ευρώπη είτε σε σχέση με πολυστερίνες είτε με οποιαδήποτε άλλα προϊόντα και μόνο εξήγαγε μικρές ποσότητες πολυαιθυλενίου, στερίνης και πολυστερίνης. Στα τέλη του 1998, η «Nova» απέκτησε το τμήμα παραγωγής πολυστερίνης της Huntsman Corporation, στο οποίο εκτός των άλλων περιλαμβάνονται δύο εργοστάσια πολυστερίνης, ένα στο Ηνωμένο Βασίλειο (στο Carrington), το οποίο παράγει συμπαγή (Compact) πολυστερίνη (CPS) και το άλλο στη Γαλλία (στο Ribecourt), το οποίο παράγει διαστελλόμενη (Expandable) πολυστερίνη (EPS).

Η «Nova» δεν έχει παραγωγική δραστηριότητα σε πολυστερίνες στην Ελλάδα, και διαθέτει τα προϊόντα της μέσω αντιπροσώπου, την εταιρεία «Intralink A.E.», που εδρεύει στο Μενίδι, Αττικής.

Ο κύκλος εργασιών του ομίλου «Nova», για το έτος 1998, στην εθνική αγορά ανήλθε σε 929.286.686 δρχ. ή 2.803.295 Euro, ενώ ο παγκόσμιος κύκλος εργασιών του, για το ίδιο έτος, ανήλθε σε 613.222.675.000 δρχ. ή 1.849.853.317 Euro περίπου.

Η εταιρεία με την επωνυμία «The Shell Petroleum Company Limited», που εδρεύει στην Αγγλία, είναι η μητρική εταιρεία του ομίλου «Royal Dutch/Shell Group of Companies», ο οποίος περιλαμβάνει ένα πολύ μεγάλο αριθμό θυγατρικών εταιρειών σε όλο τον κόσμο και δραστηριοποιείται στους τομείς του πετρελαίου, φυσικού αερίου, χημικών και άνθρακα. Το υπό μεταβίβαση τμήμα της, στην Ευρώπη, αφορά τις παραγωγικές εγκαταστάσεις πολυστερίνης, που βρίσκονται στο Ηνωμένο Βασίλειο (στο Carrington), Γαλλία (Berre), και στην Ολλανδία (Breda). Το εργοστάσιο του ομίλου στην Ολλανδία παράγει τόσο συμπαγή (Compact) πολυστερίνη (CPS), όσο και διαστελλόμενη (Expandable) πολυστερίνη (EPS), ενώ τα εργοστάσια της Γαλλίας και του Ηνωμένου Βασιλείου μόνο διαστελλόμενη (EPS).

Ο όμιλος της «Shell» δεν παράγει πολυστερίνες στην Ελλάδα και μέχρι τον Αύγουστο του 1999 διέθετε πολυ-

στερίνες μέσω της θυγατρικής της «Shell Ελλάς Α.Ε.». Εκτοτε είτε προμηθεύει τους πελάτες της απ' ευθείας από το εξωτερικό ή μέσω της εταιρείας MONOSTYR, με την οποία έχει συνάψει σύμβαση διανομής.

Ο κύκλος εργασιών του ομίλου Shell για το έτος 1998, στην εθνική αγορά, που αφορά στο μεταβιβαζόμενο μέρος, σύμφωνα με το άρθρο 4στ. παρ. 3 του Ν. 703/77 όπως ισχύει, ανήλθε σε 1.427.405.070 δρχ. ή 4.305.924 Euro περίπου.

Η εξεταζόμενη συναλλαγή αφορά στις αγορές των χημικών προϊόντων και ειδικότερα αυτές της συμπαγούς (Compact) πολυστερίνης (CPS) και της διαστελλόμενης (Expandable) πολυστερίνης (EPS). Αμφότερες, παρά το γεγονός ότι παράγονται από την ίδια πρώτη ύλη, δηλ. την μονομερή στερίνη, ένα προϊόν με βάση το πετρέλαιο, εντούτοις, διακρίνονται κατά το ότι παράγονται από διαφορετικά εργοστάσια και με διαφορετικές διαδικασίες, έχουν διαφορετικές τελικές χρήσεις και χρήστες, διαφορετικές τιμές (η EPS τιμολογείται γενικώς κατά 20 % περισσότερο από την CPS), διαφορετικά χαρακτηριστικά αποθήκευσης και διάρκειας ζωής (η EPS 6 μήνες και η CPS 2 έτη) και κατά ένα σημαντικό βαθμό διαφορετικούς προμηθευτές. Ειδικότερα: Η συμπαγής πολυστερίνη (CPS) συνήθως αναφερόμενη ως PS ή πολυστερίνη, παρασκευάζεται κατά κύριο λόγο μέσω μιας συνεχούς διαδικασίας σε μεγάλους αντιδραστήρες, με τη μορφή σφαιριδίων. Τα σφαιρίδια αυτά πωλούνται κατόπιν στους πελάτες - τους λεγόμενους μετατροπείς (Converters) - οι οποίοι από αυτά κατασκευάζουν διάφορα τελικά προϊόντα.

Υπάρχουν δύο βασικοί τύποι CPS, η γενικής χρήσης (GPPS) (general purpose) και η υψηλής πρόσκρουσης (HIPS) (high impact). Η γενικής χρήσης πολυστερίνη (GPPS) είναι καθαρό πλαστικό που χρησιμοποιείται κυρίως για θήκες CD και στην παραγωγή της ονομαζόμενης διαμορφώσιμης (extruded) πολυστερίνης (XPS), που χρησιμοποιείται κυρίως ως μονωτικό υλικό. Η υψηλής πρόσκρουσης (HIPS) είναι αδιαφανές πλαστικό γενικής χρήσης με βελτιωμένη αντίσταση πρόσκρουσης και χρησιμοποιείται σε ένα φάσμα εφαρμογών όπως συσκευές τηλεοράσεων, δίσκοι φαγητών, πλαστικών ποτηριών κλπ.

Η διαστελλόμενη πολυστερίνη (EPS) παράγεται από μονομερή στερίνη με την παρουσία ενός διασταλτικού παράγοντα (blowing agent), του πεντανίου, σε διαδικασία εναιώρησης. Κατά τη διαδικασία αυτή σχηματίζονται σβώλοι (EPS) διαφόρων μεγεθών. Η EPS κυρίως χρησιμοποιείται στη συσκευασία και στην οικοδομή ως μονωτικό υλικό. Εφαρμογές συσκευασίας αποτελούν οι προστατευτικές συσκευασίες για ηλεκτρικές συσκευές, λευκές συσκευές και η συσκευασία φαγητών. Στον οικοδομικό κλάδο, η EPS χρησιμοποιείται κυρίως για σκοπούς μόνωσης (τόσο για θερμομόνωση όσο και για ηχομόνωση), σε εφαρμογές, όπως σανίδες και εκμαγεία για τοίχους, οροφές και δάπεδα. Το ίδιο εργοστάσιο και μηχανολογικός εξοπλισμός μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να παράγουν EPS και για τις δύο εφαρμογές και όλοι οι μεγάλοι κατασκευαστές παράγουν προϊόν κατάλληλο και για τις δύο εφαρμογές.

Σε σχέση με τις τελικές χρήσεις της CPS και της EPS που αφορούν συσκευασία, υπάρχει οριακή επικάλυψη. Συγκεκριμένα, η EPS, λόγω των χαρακτηριστικών της, χρησιμοποιείται ως προστατευτική συσκευασία για την συσκευασία ηλεκτρικών συσκευών, στα κιβώτια για την χύδην μεταφορά ψαριών, φρούτων και λαχανικών καθώς και στην κατασκευή «μαλακών» ποτηριών. Αντίθετα, η CPS χρησιμοποιείται ως σκληρή συσκευασία, σε θήκες CD, θήκες για κασέτες video, επένδυση ηλεκτρικών συσκευών και κατασκευή πλαστικών ποτηριών.

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι η CPS και η EPS δεν είναι υποκατάστατα προϊόντα ούτε από πλευράς προσφοράς, ούτε από πλευράς ζήτησης και επομένως αποτελούν χωριστές σχετικές αγορές από άποψη προϊόντων (ομοίως απόφαση Επιτροπής Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στην υπόθεση IV/M 1078 BP/Huls).

Στην ελληνική αγορά, η οποία αποτελεί σε σχέση με τα ανωτέρω προϊόντα, τη σχετική αγορά από άποψη γεωγραφική, στην οποία αυτά διατίθενται υπό επαρκώς ομοιογενείς συνθήκες ανταγωνισμού, οι συμβαλλόμενες επιχειρήσεις πραγματοποίησαν το έτος 1998, τα εξής μερίδια στη σχετική αγορά κάθε επιμέρους προϊόντος: Στην μεν αγορά της συμπαγούς πολυστερίνης (CPS), η «Shell» πραγματοποίησε 4,37 % και η «Nova» 12,69 %, στην δε αγορά της διαστελλόμενης πολυστερίνης (EPS), η «Shell» πραγματοποίησε 28,85 % και η «Nova» 4,76 %.

Με βάση τα προεκτεθέντα πραγματικά περιστατικά, η εξεταζόμενη σύμβαση μεταβίβασης με το προβλεπόμενο σ' αυτή τρόπο του κλάδου παραγωγής και πώλησης πολυστερίνης της «Shell» στην «Nova», όπως ειδικότερα αναφέρεται ανωτέρω, συνιστά κατά την έννοια των διαληφθεισών διατάξεων του Ν. 703/77 όπως ισχύει, συγκέντρωση, η οποία παρά το γεγονός ότι συνήφθη στην αλλοδαπή, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του εν λόγω νόμου, εφόσον οι τυχόν εξ αυτής περιορισμοί του ανταγωνισμού, μπορεί να επενεργούν και στην Ελλάδα, ενόψει δε του συνολικού μεριδίου (33,60%) που πραγματοποίησαν το έτος 1998, οι συμβαλλόμενες επιχειρήσεις εντός αυτής, στην σχετική αγορά της διαστελλόμενης πολυστερίνης, υπέκειτο η συγκέντρωση αυτή υποχρεωτικά σε προηγούμενη γνωστοποίηση, εντός της οριζόμενης νόμιμης προθεσμίας των δέκα (10) εργασίμων ημερών από την σύναψη της, πράγμα και το οποίο έγινε με το από 6.10.1999 έγγραφο της εταιρείας «Nova» προς την Επιτροπή.

Συνεπώς, η υπό κρίση συγκέντρωση παραδεκτώς γνωστοποιηθείσα πρέπει να εξετασθεί περαιτέρω από άποψη συνθηκών ανταγωνισμού εντός της ελληνικής επικράτειας στις σχετικές αγορές των επιμέρους προϊόντων στα οποία αφορά, και τις τυχόν επιπτώσεις της σ' αυτόν.

ΙΙ. Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 4γ παρ. 1 του προαναφερόμενου Νόμου 703/77, με απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού απαγορεύεται κάθε συγκέντρωση επιχειρήσεων που υπόκειται σε προηγούμενη γνωστοποίηση και η οποία μπορεί να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στην εθνική αγορά ή σε σημαντικό σε συνάρτηση με τα χαρακτηριστικά των προϊόντων ή των υπηρεσιών τμήμα της, και ιδίως με τη δημιουργία ή ενίσχυση δεσπόζουσας θέσης. Σύμφωνα δε με την επομένη διάταξη της παρ. 2 του ιδίου άρθρου, για την εκτίμηση της δυνατότητας μιας συγκέντρωσης να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό υπό την έννοια της παρ. 1 του παρόντος άρθρου λαμβάνονται υπόψη ιδιαίτερα η διάρθρωση όλων των σχετικών αγορών, ο πραγματικός ή δυνητικός ανταγωνισμός εκ μέρους επιχειρήσεων εγκατεστημένων εντός ή εκτός Ελλάδος, η ύπαρξη νομικών ή πραγματικών

εμποδίων εισόδου στην αγορά, η θέση των ενδιαφερομένων επιχειρήσεων στην αγορά και η χρηματοδοτική και οικονομική δύναμη τους, οι δυνατότητες επιλογής των προμηθευτών και των χρηστών από τις επιχειρήσεις και από άλλες ανταγωνιστικές ή δυνητικά ανταγωνιστικές επιχειρήσεις, η πρόσβαση τους στις πηγές εφοδιασμού ή στις αγορές διάθεσης των προϊόντων, η εξέλιξη της προσφοράς και της ζήτησης των οικείων αγαθών και υπηρεσιών, τα συμφέροντα των ενδιάμεσων και τελικών καταναλωτών και η συμβολή στην εξέλιξη της τεχνικής και οικονομικής προόδου, υπό τον όρο ότι η εξέλιξη αυτή είναι προς το συμφέρον των καταναλωτών και δεν αποτελεί εμπόδιο για τον ανταγωνισμό.

Από τις πιο πάνω διατάξεις προκύπτει ότι μία συγκέντρωση επιχειρήσεων, εφόσον έχει ως αποτέλεσμα τον περιορισμό του ανταγωνισμού στη σχετική αγορά προϊόντος και στο σύνολο της εθνικής αγοράς ή σε σημαντικό σε συνάρτηση με τα χαρακτηριστικά των προϊόντων ή υπηρεσιών τμήμα αυτής, ιδιαίτερα με τη δημιουργία ή ενίσχυση δεσπόζουσας θέσης, εμπίπτει στο πεδίο απαγόρευσης των εν λόγω διατάξεων όπως ισχύουν.

Στην προκειμένη περίπτωση από τα ίδια ανωτέρω στοιχεία του φακέλου της κρινόμενης υπόθεσης διαπιστώνεται ότι τόσο στην αγορά της συμπαγούς (CPS) όσο και στην αγορά της διαστελλόμενης πολυστερίνης (EPS) δραστηριοποιούνται σημαντικές επιχειρήσεις, οι οποίες ανταγωνίζονται εντονότατα μεταξύ τους σε ευρωπαϊκό και παγκόσμιο επίπεδο. Οι επιχειρήσεις αυτές είναι πολυεθνικές με σημαντικούς οικονομικούς πόρους, επενδύουν δε σημαντικά ποσά στην έρευνα και την ανάπτυξη, με στόχο τη μείωση του κόστους παραγωγής, τη βελτίωση της σύνθεσης των προϊόντων, τη βελτίωση των ιδιοτήτων τους κλπ. και έτσι τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας τους.

Τα τελευταία χρόνια και οι δύο αγορές παρουσιάζουν τάσεις παγκοσμιοποίησης. Το έτος 1998, το 7 % περίπου των πωλήσεων EPS στην Ευρώπη εισήχθησαν από την Απω Ανατολή (Κορέα και Ταϊβάν). Πολλές εταιρείες όπως η «Nova» και η αμερικανική εταιρεία Styrochem, εισήγαγαν στην Ευρώπη ποσότητες EPS από τα εργοστάσια τους στην Βόρεια Αμερική. Πρόσφατα δε άρχισαν να πραγματοποιούνται εισαγωγές και στις δύο αγορές από την Νότια Αφρική, Ασία, Ανατολική Ευρώπη και Μέση Ανατολή. Ειδικότερα, η παραγωγή EPS στην Ανατολική Ευρώπη από τοπικούς κατασκευαστές (Dwory - Πολωνία, Dynastyr - Ουγγαρία, Kaucuk - Τσεχία), έχει αναπτυχθεί σημαντικά τα τελευταία χρόνια και μπορεί κάλλιστα να οδηγήσει σε αυξανόμενες εξαγωγές στη Δυτική Ευρώπη.

Οι μεγαλύτερες ευρωπαϊκές εταιρείες του κλάδου, παράγουν CPS και EPS σε συγκεκριμένα εργοστάσια και από αυτά προμηθεύουν την Ευρώπη και τα εκτός αυτής κράτη με τα οποία συναλλάσσονται. Τα εργοστάσια αυτά λειτουργούν σε διάφορες χώρες της Ευρώπης, όπως της «Shell» στην Ολλανδία, την Γαλλία και το Ηνωμένο Βασίλειο, της «Nova» στο Ηνωμένο Βασίλειο και τη Γαλλία, της BASF στο Βέλγιο, τη Γερμανία και την Ισπανία, της ENICHEM στην Ιταλία, το Βέλγιο και την Ουγγαρία, της BP/HULLS στη Γαλλία, Γερμανία και Σουηδία κλπ.

Οι τιμές των ανωτέρω προϊόντων στις διάφορες ευρωπαϊκές χώρες τείνουν να διαμορφώνονται όλο και περισσότερο σε παρόμοια επίπεδα, παρά τις κάποιες διαφοροποιήσεις που παρατηρούνται λόγω των μεταξύ τους συναλλαγματικών διαφορών, οι οποίες ενδεχόμενα να εξαλειφθούν μετά από την εισαγωγή του Ευρώ και την αυξημένη τιμολογιακή διαφάνεια που θα συνεπάγεται. Η τάση όμως αυτή προς σύγκλιση των τιμών έρχεται και ως αποτέλεσμα του υψηλού επιπέδου του διασυνοριακού εμπορίου και του γεγονότος ότι πολλοί από τους μεγάλους μετατροπείς - πελάτες των ανωτέρω παραγωγών δραστηριοποιούνται σε διάφορες χώρες και πραγματοποιούν τις προμήθειες τους σε ενιαία βάση.

Ειδικότερα, στην αγορά της CPS, οι πελάτες είναι κυρίως μεγάλες επιχειρήσεις οι οποίες κατανέμουν τις προμήθειες τους ανάμεσα σε όλους τους μεγάλους παραγωγούς και έχουν την δυνατότητα να αλλάζουν προμηθευτές με βάση τις προσφερόμενες τιμές. Στην αγορά της EPS, οι περισσότεροι μεγάλοι πελάτες λειτουργούν όλο και περισσότερο σε πανευρωπαϊκή ακόμη δε και σε παγκόσμια βάση και απαιτούν ένα κοινό προϊόν με σταθερή απόδοση απ' όλους τους προμηθευτές παραγωγούς, τους οποίους μπορούν να εναλλάσσουν ανάλογα με τις προσφερόμενες από αυτούς τιμές.

Στην Ελλάδα, όπως και στην υπόλοιπη Ευρώπη, οι πελάτες είναι μετατροπείς, οι οποίοι παρασκευάζουν προϊόντα για την τελική κατανάλωση (υλικά συσκευασίας, μόνωση για οικοδομική χρήση κ.λπ.).

Η είσοδος νέων επιχειρήσεων παραγωγής στις σχετικές αγορές των ανωτέρω προϊόντων δεν παρουσιάζει ιδιαίτερα εμπόδια.

Στις διαληφθείσες σχετικές αγορές της CPS και EPS, η είσοδος νέων επιχειρήσεων παραγωγής από πλευράς κόστους επένδυσης, τεχνογνωσίας κλπ. δεν παρουσιάζει ιδιαίτερα εμπόδια, οι πελάτες δε αυτών μετατροπείς είναι κατά κανόνα «εν δυνάμει» ανταγωνιστές τους, καθόσον μπορούν χωρίς μεγάλες δυσκολίες να επεκτείνουν την δραστηριότητα τους και στην παραγωγή των προϊόντων που προμηθεύονται, όπως έκανε πρόσφατα η γαλλική εταιρεία KNAUF.

Από τα προεκτιθέμενα συνάγεται ότι στις εξεταζόμενες ως άνω σχετικές αγορές, ο πραγματικός ανταγωνισμός είναι εντονότατος, ο δε δυνητικός ανταγωνισμός πάντοτε εφικτός, και κατά συνέπεια ότι με την υπό κρίση συγκέντρωση δεν θα διαταραχθούν οι όροι αυτού.

ΙΙΙ. Στις συμφωνίες για την πραγματοποίηση μιας συγκέντρωσης κατά την έννοια του νόμου είναι σύνηθες οι συμμετέχουσες σ' αυτήν επιχειρήσεις να αποδέχονται ορισμένους περιορισμούς στην ελευθερία δράσης τους στη σχετική αγορά. Οι περιορισμοί αυτοί για να είναι νόμιμοι, θα πρέπει να συνδέονται άμεσα με τη συγκέντρωση και να είναι αναγκαίοι για την πραγματοποίηση της, με την έννοια ότι αν δεν υπήρχαν, η συγκέντρωση δεν θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί ή θα μπορούσε με περισσότερο αβέβαιες συνθήκες, με σημαντικά υψηλότερο κόστος, σε μεγαλύτερο χρονικό διάστημα και με σημαντικά λιγότερες πιθανότητες επιτυχίας.

Στην προκειμένη περίπτωση, οι συμβαλλόμενες επιχειρήσεις στην από 6.10.1999 σύμβαση, με την οποία πραγματοποιείται η υπό κρίση συγκέντρωση, διέλαβαν και τα εξής (όρος 15.1 παρ. Α, Β και Γ):

Η «Shell» αναλαμβάνει την υποχρέωση, ότι η ίδια δεν θα κάνει ούτε θα παρακινήσει κάποιο μέλος του ομίλου της να προβεί στις ακόλουθες ενέργειες:

Α) για 5 χρόνια από την Κύρια Ημερομηνία Ολοκλήρωσης της συγκέντρωσης δεν θα αναμιχθεί πουθενά στον

κόσμο, με κανένα τρόπο αμέσως ή εμμέσως με την διεξαγωγή καμίας δραστηριότητας, που ανταγωνίζεται ευθέως με τις «Δραστηριότητες», όπως αυτές διεξάγονται κατά την Κύρια Ημερομηνία Ολοκλήρωσης, υπό τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στο ίδιο άρθρο με τα στοιχεία (i) και (ii).

Β) για 5 χρόνια από την Κύρια Ημερομηνία Ολοκλήρωσης δεν θα δελεάσει και αποσπάσει πελάτες, οπουδήποτε στον κόσμο, στους οποίους πωλήθηκε ή παραχωρήθηκε EPS και CPS, από την BPM, την Berre Newco ή κάποια άλλη από τις Δραστηριότητες ή στους συνδεόμενους με τις σχετικές δραστηριότητες πωλητές EPS και CPS τους 12 μήνες που άμεσα προηγούνται της Κύριας Ημερομηνίας Ολοκλήρωσης.

Γ) για 1 χρόνο από την Κύρια Ημερομηνία Ολοκλήρωσης δεν θα προσλάβουν ούτε θα δελεάσουν, ούτε θα αποσπάσουν από την απασχόληση τους στις σχετικές «Δραστηριότητες» οποιοδήποτε πρόσωπο που είναι Αναδειχθείς υπάλληλος, υπάλληλος της BPM, Γάλλος υπάλληλος ή Χιλιανός υπάλληλος στον Όμιλο Εργασίας 6 της «Shell» ή τους αντίστοιχους τους που εργάζονται στον τομέα της έρευνας και ανάπτυξης, των πωλήσεων και του μάρκετινγκ, της λειτουργίας και διοίκησης και των υπηρεσιών πελατών.

Οι ανωτέρω όροι συνιστούν περιορισμούς σύμφωνα με όσα εξετέθησαν, στην ελευθερία δράσεως της ειρημένης εταιρείας. Οι περιορισμοί όμως αυτοί κρίνεται, ότι είναι συναφείς με την υπό κρίση συγκέντρωση και αναγκαίοι για την πραγματοποίηση της, χωρίς να υπερβαίνουν τα εύλογα για την επίτευξη του σκοπού αυτού όρια, σύμφωνα με τα ανωτέρω εκτιθέμενα, όπως αυτά έχουν ήδη γίνει δεκτά σ' εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΟΚ 4064/1989) και των σχετικών ανακοινώσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Διαπιστώνει ότι η από 6.10.1999 γνωστοποιηθείσα, σύμφωνα με το άρθρο 4β του ν.703/77, όπως ισχύει, απόκτηση από την εταιρεία «NOVA CHEMICALS CORPORATION» του κλάδου δραστηριότητας της εταιρείας «ROYAL DUTCH/SHELL GROUP OF COMPANIES», που σχετίζεται με την παραγωγή και πώληση πολυστερίνης, δεν αναμένεται να περιορίσει αισθητά τον ανταγωνισμό στη σχετική αγορά και ως εκ τούτου δεν συντρέχει λόγος απαγόρευσής της κατά το νόμο.

Η απόφαση εκδόθηκε την 30η Νοεμβρίου 1999.

Η παρούσα απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Πρόεδρος	Η Γραμματέας
ΣΤΑΥΡΟΣ ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ	ΑΛ.-ΜΑΡΙΑ ΤΑΡΑΜΠΙΚΟΥ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡΙΘΜ. 105/ΙΙ/1999 (2)

Ο προληπτικός έλεγχος της γνωστοποιηθείσας βάσει του άρθρου 4β του Ν. 703/77, όπως ισχύει, συγκέντρωσης των επιχειρήσεων «ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ Α.Ε.» και «ΑΕΡΟΓΡΑΜΜΕΣ ΕΛΛΑΔΟΣ - ΑΕΡΟΔΡΟΜΗΣΙΣ Α.Ε.».

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ
ΣΕ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Συνεδρίασε στην αίθουσα 611 της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης την 2α Δεκεμβρίου 1999, ημέρα Πέμπτη και ώρα 10 π.μ. με την εξής σύνθεση:

Πρόεδρος: Σταύρος Αργυρόπουλος
Μέλη: Νικόλαος Στυλιανάκης,
Βλάσιος Ασημακόπουλος,
Χαρίλαος Χάρακας,
Αντώνιος Μέγγουλης. κωλυομένου του τακτικού Κωνσταντίνου Ηλιόπουλου,
Λεωνίδας Νικολούζος,
Μελίνα Μουζουράκη, και
Χαρίσιος Ταγαράς.
Γραμματέας: Αλεξάνδρα-Μαρία Ταραμπίκου.

Τα λοιπά τακτικά και αναπληρωματικά μέλη καίτοι προσκληθέντα δεν προσήλθαν λόγω κωλύματος.

Θέμα της Συνεδριάσεως ήταν η από 22.10.1999, γνωστοποιηθείσα, βάσει του άρθρου 4β του Ν.703/77, όπως ισχύει, στην Επιτροπή Ανταγωνισμού, συγκέντρωση επιχειρήσεων, η οποία συμφωνήθηκε με το από 8.10.1999 προσύμφωνο, μεταξύ των εταιρειών με την επωνυμία «ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ Α.Ε.» και «ΜΙΝΩΪΚΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ Α.Ν.Ε.» και αφορά εξαγορά από την πρώτη αυτών του 51% των μετοχών της εταιρείας «ΑΕΡΟΓΡΑΜΜΕΣ ΕΛΛΑΔΟΣ - ΑΕΡΟΔΡΟΜΗΣΙΣ Α.Ε.».

Στη συνεδρίαση παρέστη η εξαγοράζουσα και γωστοποιήσασα τη συγκέντρωση εταιρεία «ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ Α.Ε.», δια των πληρεξουσίων αυτής δικηγόρων Κλεονίκης Μαρίας Παύλου και Σπύρου Θέμελη.

Στην αρχή της συνεδριάσεως τον λόγο έλαβε η Γενική Εισηγήτρια, Σοφία Καμπερίδου η οποία ανέπτυξε τη γραπτή εισήγηση της Γραμματείας επί της υποθέσεως και πρότεινε τη μη απαγόρευση της κρινόμενης συγκέντρωσης, δεδομένου ότι δεν αναμένεται να επηρεάσει τον ανταγωνισμό στις επιμέρους σχετικές αγορές τις οποίες αφορά. Στη συνέχεια το λόγο έλαβαν οι ανωτέρω πληρεξούσιοι δικηγόροι, οι οποίοι συντάχθηκαν με την εισήγηση της υπηρεσίας, απάντησαν σε ερωτήσεις που τους υπέβαλαν ο Πρόεδρος και τα μέλη της Επιτροπής και ζήτησαν την έγκριση της συγκέντρωσης.

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού συνήλθε σε διάσκεψη την 16η Δεκεμβρίου 1999, ημέρα Πέμπτη και ώρα 10 π.μ., στην ίδια ως άνω αίθουσα 611, κατά την οποία, αφού έλαβε υπ' όψη της τα στοιχεία του φακέλου, την Εισήγηση της Γραμματείας, τις απόψεις που διετύπωσε, εγγράφως και προφορικώς, η γνωστοποιούσα τη συγκέντρωση εταιρεία,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ

Ι. Η εταιρεία «ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ Α.Ε. (Aegean)» γνωστοποίησε στις 22.10.1999, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4β παρ.1 του Ν. 703/77, όπως ισχύει, στην Επιτροπή Ανταγωνισμού, την βάσει της πιο κάτω μνημονευόμενης συμφωνίας και υπό τους όρους που διαλαμβάνονται σ' αυτήν, εξαγορά του 51% των μετοχών της εταιρείας «ΑΕΡΟΓΡΑΜΜΕΣ ΕΛΛΑΔΟΣ - ΑΕΡΟΔΡΟΜΗΣΙΣ Α.Ε. (Air Greece)».

ΙΙ. Από τα έγγραφα που υπάρχουν στο φάκελο που σχημάτισε η Γραμματεία της Επιτροπής, τους ισχυρισμούς και τις εξηγήσεις που έδωσε η γνωστοποιούσα εταιρεία στην Επιτροπή και γενικά από την ενώπιον αυτής διεξαχθείσα διαδικασία, προέκυψαν τα εξής: 1) Στις 8.10.1999 υπεγράφη προσύμφωνο ιδιωτικό, δυνάμει του οποίου η εταιρεία «ΜΙΝΩΪΚΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ Α.Ν.Ε. (Minoan)» ανέλαβε την υποχρέωση να μεταβιβάσει στην αντισυμβαλλόμενη της εταιρεία «ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ Α.Ε. (Aegean)» το

σύνολο των μετοχών της στην εταιρεία «ΑΕΡΟΓΡΑΜΜΕΣ ΕΛΛΑΔΟΣ - ΑΕΡΟΔΡΟΜΗΣΙΣ Α.Ε. (Air Greece)» και ότι αυτό, κατά τη στιγμή της οριστικής μεταβίβασης δεν θα υπολείπεται του 51% των μετά ψήφου μετοχών της τελευταίας («Air Greece»). Με το παραπάνω συμφωνητικό συμφωνήθηκε επίσης ότι η «Minoan» θα συμμετάσχει στο μετοχικό κεφάλαιο της Aegean με ποσοστό που δε θα υπολείπεται του 25% και δεν θα υπερβαίνει το 28% των μετοχών της μέσω της εκ μέρους της ολοσχερούς κάλυψης σχετικής αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου της δεύτερης και ότι στο διοικητικό συμβούλιο της «Aegean» (μετά τη συμμετοχή αυτή) θα συμμετέχουν δύο νέα μέλη που θα υποδείξει η «Minoan» είτε με διεύρυνση αυτού, είτε με την παραίτηση δύο παλαιών μελών του, σύμφωνα με εισήγηση του προέδρου της «Aegean» Θεόδωρου Βασιλάκη. Επί πλέον, με το ίδιο συμφωνητικό ορίστηκε ότι, ο Θεόδωρος Βασιλάκης ο οποίος είναι ο Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος της «Aegean» και κατέχει σήμερα το 19,94% των μετοχών της, θα εκλέγεται Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος αυτής (της «Aegean») για μία τουλάχιστον διετία από την υλοποίηση των ως άνω προβλεπόμενων μεταβιβάσεων. Τελικός δε στόχος και σκοπός της ως άνω συμφωνίας είναι η συγχώνευση με απορρόφηση της «Air Greece» από την «Aegean» σε χρόνο που θα καθορισθεί από το νέο διοικητικό συμβούλιο της γνωστοποιούσας εταιρείας.

2)Η εταιρεία «Aegean» κατέχει από τον Ιούνιο 1999 άδεια εκμετάλλευσης (Α΄ κατηγορίας) για την, με αμοιβή ή και μίσθωση εκτέλεση δημοσίων αεροπορικών μεταφορών, εντός και εκτός της ελληνικής επικράτειας (χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης) με τακτικές ή έκτακτες πτήσεις για τη μεταφορά επιβατών, ταχυδρομείου και φορτίου. Πριν και δη κατά το διάστημα 1992-1999, η εταιρεία κατείχε άδεια αερομεταφορέα Β΄ κατηγορίας για την εκτέλεση δημόσιων αερομεταφορών, επιβατών ή/και φορτίου με «μη τακτικές πτήσεις» εντός ελληνικού, μεσογειακού και ευρωπαϊκού χώρου με αεροσκάφη μέχρι και 14 θέσεων ή μέχρι βάρους απογείωσης 5.700 kg. Η δραστηριότητα της Aegean, κατά το 1998, στο χώρο των αερομεταφορών ήταν περιορισμένη. Σήμερα η εταιρεία διαθέτει 3 ιδιόκτητα επιβατικά τύπου Avro-RJ100, 100 θέσεων. Η Aegean είναι επιχείρηση ομίλου, στον οποίο ανήκουν και οι εταιρείες «AUTOHELLAS A.T.E.E.», «ΤΕΧΝΟΚΑΡ Α.Β.Ε.Ε.», και «ΒΑΚΑΡ Α.Β.Ε.Ε.», που όμως δεν ασκούν δραστηριότητες στις επηρεαζόμενες αγορές. Το κεφάλαιο της εταιρείας αυτής καλύπτεται από 16 πρόσωπα και επιχειρήσεις, τα οκτώ με τα ποσοστά συμμετοχής που αναφέρονται στον παρακάτω πίνακα:

Μέρη που ελέγχουν την εταιρεία «Aegean»

Μέτοχος	% συμμετοχής στο κεφάλαιο
TRANSMARINE LIMITED	7,53%
AUTOHELLAS A.T.E.E.	13,3%
ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΒΑΣΙΛΑΚΗΣ	19,94%
ΕΜΜΑΝΟΥΕΛΑ ΒΑΣΙΛΑΚΗ	5,42%
ΤΕΧΝΟΚΑΡ Α.Β.Ε.Ε.	2,40%
ΕΥΤΥΧΙΟΣ ΒΑΣΙΛΑΚΗΣ	1,79%
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΑΣΙΛΑΚΗΣ	1,79%
ΒΑΚΑΡ Α.Ε.Β.Ε.	1,20%

Ο δε κύκλος εργασιών της γνωστοποιούσας εταιρείας του ομίλου στην εθνική αγορά κατά το έτος 1998 ανήλθε σε 171.772.446 Ευρώ, αναλυόμενος ως εξής: «AEGEAN» 2.723.170 «AUTOHELLAS» 48.420.561 «ΤΕΧΝΟΚΑΡ» 101.684.475 και «ΒΑΚΑΡ» 18.942.242.

3) Η εταιρεία «Air Greece» δραστηριοποιείται από το έτος 1994 στον τομέα των δημόσιων αεροπορικών μεταφορών εντός της ελληνικής επικράτειας και από τον Ιούνιο 1999 εκτός της ελληνικής επικράτειας (σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης) με τακτικές ή έκτακτες πτήσεις για τη μεταφορά επιβατών, ταχυδρομείου και φορτίου και χρησιμοποιεί 5 μισθωμένα επιβατικά αεροσκάφη (3 ATR-72, 72 θέσεων και 2 Fokker F100, 107 θέσεων). Το κεφάλαιο της εταιρείας αυτής καλύπτεται από 23 πρόσωπα και επιχειρήσεις, αλλά ελέγχεται από την εταιρεία «Minoan» η οποία κατέχει το 51,52% του κεφαλαίου της. Ο κύκλος εργασιών της εταιρείας «Air Greece» για το έτος 1998 είναι 19.961.121 Ευρώ. Επομένως, ο συνολικός μεν κύκλος εργασιών των συμμετεχουσών στην ελεγχόμενη συγκέντρωση ανέρχεται, για το έτος 1998, σε 191.731.569 Ευρώ (171.770.448 + 19.961.121), ο κύκλος δε των εργασιών στην Ελλάδα κάθε μίας των εν λόγω επιχειρήσεων υπερβαίνει τα 7 εκατ. ECU και ο συνολικός κύκλος της συγκέντρωσης υπερβαίνει τα 75 εκατ. ECU.

III. Η σχετική αγορά προϊόντων περιλαμβάνει γενικώς, το σύνολο των προϊόντων ή και υπηρεσιών που θεωρούνται από τον καταναλωτή εναλλάξιμα ή δυνάμενα να υποκατασταθούν μεταξύ τους, λόγω των χαρακτηριστικών τους, των τιμών τους και της σκοπούμενης χρήσης τους. Στην ελεγχόμενη συγκέντρωση, η αγορά στην οποία δραστηριοποιούνται η «Aegean» και η «Air Greece» είναι αυτή των δημόσιων αεροπορικών μεταφορών εντός της ελληνικής επικράτειας με τακτικές ή έκτακτες πτήσεις για τη μεταφορά επιβατών, ταχυδρομείου και φορτίου. Κατά συνέπεια, η σχετική αγορά στην υποκείμενη υπόθεση περιλαμβάνει τις υπηρεσίες αερομεταφορών σε διάφορες γραμμές και κάθε αεροπορική γραμμή θεωρείται ως ξεχωριστή αγορά, στην έκταση κατά την οποία οι επιβάτες δεν μπορούν να υποκαταστήσουν τις υπηρεσίες της γραμμής αυτής με τις υπηρεσίες κάποιας άλλης. Τα ίδια, ας σημειωθεί, αναφορικά με τον ορισμό της αγοράς στις υπηρεσίες αερομεταφοράς έχει δεχθεί με σειρά αποφάσεών της η Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Υπόθεση αρ. IV/M.1494- Marine-Wendel/SairGroup/AOM-1999 και Υπόθεση αρ. M/JV-19 KLM-Alitalia-1999) και του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου (ECR 803 - 1989 και ECR 323 - 1994). Οι προμνημονευόμενες εταιρείες που συμμετέχουν στη συγκέντρωση, όπως προέκυψε από τα παραπάνω στοιχεία, εκτελούν τακτικές πτήσεις στις εξής γραμμές: Aegean: Ιούνιος 1999. Αθήνα - Θεσσαλονίκη, Ηράκλειο, Χανιά, Ρόδος, Οκτώβριος 1999, Αθήνα - Αλεξανδρούπολη, Καβάλα, Κέρκυρα. Air Greece, Αθήνα - Θεσσαλονίκη, Ηράκλειο, Χανιά, Ρόδος, Κέρκυρα, Ηράκλειο - Θεσσαλονίκη, Ρόδος, Θεσσαλονίκη - Μυτιλήνη. Ιούνιος - Σεπτέμβριος 1999, Αθήνα - Σαντορίνη,. Θεσσαλονίκη - Σαντορίνη, Ρόδος. Και στο εξωτερικό: Ιούνιος - Οκτώβριος 1999, Θεσσαλονίκη- Κολωνία, Ντύσσελντορφ, Στουτγάρδη. Επομένως, οι κοινές γραμμές των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στη συγκέντρωση είναι από/προς Αθήνα προς/από Θεσσαλονίκη, Ηράκλειο, Χανιά, Ρόδο και Κέρκυρα. Ο αριθμός των μετακινηθέντων επιβατών για τα έτη 1997, 1998 και την περίοδο Ιαν. 1999 - Μάιο 1999 των εταιρειών που δραστηριοποιούνται στις αερομεταφορές στον ελληνικό χώρο παρουσιάζεται στον παρακάτω Πίνακα.

Αριθμός μετακινηθέντων επιβατών στην Ελλάδα (1997, 1998 και Ιαν. 1999 - Μάιο. 1999)

		Air Greece			Aegean (*)			Cronus Airlines			Olympic		
		1997	1998	1/99-5/99	1997	1998	1/99-5/99	1997	1998	1/99-5/99	1997	1998	1/99-5/99
Αθήνα	Αλεξ/πολη										210.196	213.479	89.140
	Ρόδος	49.368	52.694	21.870						21.364	495.394	463.696	163.688
	Κέρκυρα										221.872	184.716	81.274
	Χανιά	11.903	48.242	27.370						1.120	282.964	236.304	100.473
	Καβάλα										139.729	124.739	56.168
	Ηράκλειο	177.963	191.652	80.165					5.417	44.799	491.400	436.049	170.839
	Θεσ/νίκη	100.170	114.538	46.959				7.496	119.569	82.528	981.887	788.438	338.309
Ηράκλειο	Θεσ/νίκη		53.755									23.688	
	Ρόδος		144									37.812	
Θεσ/νίκη	Ρόδος		7.742									26.160	
	Μυτιλήνη											300	
Υπόλοιπο δίκτυο εσωτερικού		962	6.161	3.946					723		1.732.969	1.671.190	524.525
ΣΥΝΟΛΟ		340.366	474.928	180.310	0	0	0	7.496	125.709	149.811	4.556.411	4.206.571	1.524.416

(*) Η Aegean δεν δραστηριοποιείτο ως τακτικός αερομεταφορέας κατά την παραπάνω περίοδο

Σημειώνεται ότι οι παραπάνω αναφερόμενες αερογραμμές αντιπροσωπεύουν το 65% των μετακινηθέντων επιβατών κατά την εξεταζόμενη περίοδο. Το υπόλοιπο 35% εξυπηρετείται κατά 99,6% από την Ολυμπιακή Αεροπορία και ότι για την εταιρεία Aegean για την ίδια αυτή περίοδο, δεν υπάρχουν στοιχεία για τον αριθμό των μετακινηθέντων επιβατών δεδομένου ότι η τελευταία αυτή εταιρεία άρχισε να δραστηριοποιείται ως τακτικός αερομεταφορέας, όπως προαναφέρθηκε από τον Ιούνιο του έτους 1999. Με βάση τα παραπάνω, τα μερίδια αγοράς των αεροπορικών εταιρειών Air Greece, Aegean, Cronus Airlines και Olympic στις γραμμές εσωτερικού, κατά τα έτη 1997,1998 και από Ιαν.1999 μέχρι Μάιο 1999 διαμορφώνονται ως εξής:

Μερίδια αγοράς στις γραμμές εσωτερικού (1997, 1998 και Ιαν. 1999 - Μάιο. 1999)

Γραμμή		Air Greece			Aegean			Cronus Airlines			Olympic		
		1997	1998	1/99-5/99	1997	1998	1/99-5/99	1997	1998	1/99-5/99	1997	1998	1/99-5/99
Αθήνα	Αλεξ/πολη					-	-	-			100%	100%	100%
	Ρόδος	9%	10%	11%	-	-	-			10%	91%	90%	79%
	Κέρκυρα				-	-	-				100%	100%	100%
	Χανιά	4%	17%	21%	-	-	-			1%	96%	83%	78%
	Καβάλα				-	-	-				100%	100%	100%
	Ηράκλειο	27%	30%	27%	-	-	-		1%	15%	73%	69%	58%
	Θεσ/νίκη	9%	11%	10%	-	-	-	1%	12%	18%	90%	77%	72%
Ηράκλειο	Θεσ/νίκη		69%		-	-	-					31%	
	Ρόδος				-	-	-					100%	
Θεσ/νίκη	Ρόδος		23%		-	-	-					77%	
	Μυτιλήνη				-	-	-					100%	
Υπόλοιπο δίκτυο εσωτερικού				1%	-	-	-				100%	100%	99%
ΣΥΝΟΛΟ		7%	10%	10%	-	-	-	1%	3%	8%	93%	88%	82%

Από τον πιο πάνω πίνακα φαίνεται ότι το μερίδιο της Air Greece για τις γραμμές τις οποίες εξυπηρετεί κυμαίνεται από 1% έως 30% και κατά μέσο όρο ανέρχεται σε 10% περίπου για τα δύο τελευταία χρόνια. Για το χρονικό διάστημα Ιουλίου 1999 - Οκτωβρίου 1999, ο αριθμός των μετακινηθέντων επιβατών μέσω των εταιρειών που δραστηριοποιούνται στον ελληνικό χώρο έχει ως εξής:

Αριθμός μετακινηθέντων επιβατών στην Ελλάδα (Ιούλ. 1999 - Οκτ. 1999)

Πόλη	Air Greece	Aegean	Cronus	Olympic/ Macedonian	ΣΥΝΟΛΟ	Air Greece-Aegean
Θεσσαλονίκη	30.272	60.468	106.652	180.786	378.178	90.740
Ηράκλειο	60.123	40.241	64.431	114.288	279.083	100.364
Χανιά	32.017	28.180	38.248	66.499	164.944	60.197
Ρόδος	23.380	30.132	48.364	103.767	205.643	53.512
Αλεξ/πολη		8.663		16.317	24.980	8.663
Καβάλα		3.418		7.562	10.980	3.418
Κέρκυρα	1.946	3.241		16.246	21.433	5.187
ΣΥΝΟΛΟ	147.738	174.343	257.695	505.465	1.085.241	322.081

Με βάση δε τα παραπάνω στοιχεία, τα μερίδια αγοράς για το χρονικό διάστημα Ιουλίου - Οκτωβρίου 1999, για τις εν λόγω αεροπορικές εταιρείες διαμορφώνονται ως εξής:

Μερίδια αγοράς στις γραμμές εσωτερικού - Ιούλ. 1999 - Οκτ. 1999

Πόλεις	Air Greece	Aegean	Cronus	Olympic/ Macedonian	ΣΥΝΟΛΟ	Air Greece-Aegean
Θεσσαλονίκη	8%	16%	28%	48%	100%	24%
Ηράκλειο	22%	14%	23%	41%	100%	36%
Χανιά	19%	17%	23%	40%	100%	36%
Ρόδος	11%	15%	24%	50%	100%	26%
Αλεξ/πολη		35%		65%	100%	35%
Καβάλα		31%		69%	100%	31%
Κέρκυρα	9%	15%		76%	100%	24%
ΣΥΝΟΛΟ	14%	16%	24%	47%	100%	30%

Από τα αμέσως πιο πάνω στοιχεία προκύπτει ότι, κατά το χρονικό διάστημα Ιουλίου - Οκτωβρίου 1999, το μερίδιο αγοράς των εταιρειών «Aegean» και η «Air Greece», στις γραμμές που αυτές εξυπηρετούν κυμαίνεται μεταξύ 24% και 36%, ανάλογα με τη γραμμή, και κατά μέσο όρο ανέρχεται σε 30%.

IV. Στην υπό κρίση υπόθεση ως σχετική γεωγραφική αγορά θεωρείται όλη η ελληνική επικράτεια. Κατά τα έτη 1997 και 1998, στην ελληνική αγορά αερομεταφορών η Ολυμπιακή Αεροπορία κατείχε σε όλες σχεδόν τις κοινές γραμμές εσωτερικού σημαντικά μερίδια που κυμαίνονταν από 70% έως 90% περίπου, ενώ το υπόλοιπο ποσοστό κάλυπταν οι ιδιωτικές εταιρείες «Cronus» και «Air Greece». Κατά τα οριζόμενα στη κοινοτική και ελληνική νομοθεσία. στην Ευρωπαϊκή Ένωση η αγορά δημόσιων αερομεταφορών είναι πλήρως απελευθερωμένη. Συγκεκριμένα, ο Κανονισμός (ΕΟΚ) 2408/1992 του Συμβουλίου της 23ης Ιουλίου 1993 για την «Πρόσβαση των κοινοτικών αερομεταφορέων σε δρομολόγια ενδοκοινοτικών αεροπορικών γραμμών» επέτρεψε στους κοινοτικούς αερομεταφορείς να ασκούν δικαιώματα μεταφορών σε ενδοκοινοτικά δρομολόγια. Δυνάμει δε, της πρώτης και δεύτερης παραγράφου του άρθρου 2 του Π.Δ. 359/96 καταργήθηκε από 1.1.1996 το μέχρι τότε προνομιακό δικαίωμα της Ολυμπιακής Αεροπορίας για αποκλειστική εκμετάλλευση τακτικών δρομολογίων εσωτερικού. Έτσι, οποιαδήποτε αεροπορική εταιρεία που εδρεύει στην Ευρωπαϊκή Ένωση, μπορεί να εκτελέσει δρομολόγια μεταξύ οποιωνδήποτε σημείων αυτής. Εντός των νομικών αυτών πλαισίων δραστηριοποιήθηκαν στη συνέχεια, στις γραμμές εσωτερικού οι εταιρείες «Cronus» και οι συμμετέχουσες στη συγκέντρωση επιχειρήσεις «Aegean» και «Air Greece». Για το χρονικό διάστημα Αυγούστου-Σεπτεμβρίου 1999, ο αριθμός πτήσεων και οι ναύλοι των εταιρειών αερομεταφορών του εσωτερικού, παρουσίασαν την παρακάτω εικόνα:

Ναύλοι απλής διαδρομής οικονομικής θέσης των εταιρειών αερομεταφορών,
Αύγ. - Σεπτ. 1999

	Aegean		Air Greece		Cronus		Ολυμπιακή	
	Αρ. πτήσεων/ ημέρα και	Ναύλος	Αρ. πτήσεων/ ημέρα και	Ναύλος	Αρ. πτήσεων/ ημέρα και	Ναύλος	Αρ. πτήσεων/ ημέρα και	Ναύλος
Αθήνα - Θεσ/νίκη και	4	18.600	2	17.000	4	16.000	10	18.600
Θεσ/νίκη - Αθήνα	4		2		4		10	
Αθήνα - Ηράκλειο και	3	18.500	4	17.000	3	16.900	7	18.500
Ηράκλειο - Αθήνα	3		4		3		7	
Αθήνα - Ρόδος και	2	21.500	2	19.500	2	20.000	6	21.500
Ρόδος - Αθήνα	2		2		2		6	

Από τα προεκτιθέντα στοιχεία και για τις εξεταζόμενες πτήσεις προκύπτει ότι, η Aegean ακολουθεί τις τιμές της Ολυμπιακής, ενώ οι δύο άλλες εταιρείες «Air Greece» και «Cronus» έχουν σχετικά φθηνότερα τιμολόγια όπως και ότι η Ολυμπιακή εκτελεί τα περισσότερα δρομολόγια στις παραπάνω γραμμές εσωτερικού. Οι μέσοι μηνιαίοι συντελεστές πληρότητας των αεροσκαφών της «Aegean» για όλες τις πτήσεις και για το διάστημα Ιουνίου 1999 - Νοεμβρίου 1999 κυμαίνονται, από 33% μέχρι 67%, ενώ οι αντίστοιχοι συντελεστές της «Air Greece» για το διάστημα Ιανουαρίου 1998 - Αυγούστου 1999 κυμαίνονται από 55% έως 85%. Οι ίδιοι συντελεστές, για το μήνα Αύγουστο 1999, έφτασαν μέχρι 79% για την Aegean για τη γραμμή Αθήνας-Ρόδου και μέχρι 94% για την Air Greece για τις γραμμές Ηρακλείου-Ρόδου και Ηρακλείου-Θεσσαλονίκης. Είναι γεγονός, ότι το σήμα και η διαφήμιση επηρεάζουν σημαντικά την ανταγωνιστική θέση των επιχειρήσεων στον συγκεκριμένο κλάδο των αερομεταφορών. Κυρίως το σήμα ευνοεί ιδιαίτερα τους εθνικούς και τους μεγάλους παραδοσιακούς αερομεταφορείς, στην έκταση που σχετίζεται με το αίσθημα της ασφάλειας και της σιγουριάς του ταξιδιώτη. Οι μεγάλοι εθνικοί αερομεταφορείς πλεονεκτούν έναντι των μικρότερων ιδιωτικών επιχειρήσεων και εκ του λόγου ότι καλύπτουν μεγάλο μέρος

των αερογραμμών και επομένως μπορούν να προσφέρουν σε πελάτες τους (κυρίως επιχειρήσεις) εκπτώσεις συχνών πτήσεων (frequent flyer programs), πράγμα που είναι δύσκολο για τους μικρούς αερομεταφορείς οι οποίοι καλύπτουν συνήθως μικρό μέρος του αεροπορικού δικτύου. Πρέπει ακόμη να προστεθεί, συμπληρωματικά προς τα παραπάνω, ότι παρά την απελευθέρωση των αεροπορικών μεταφορών στον ευρωπαϊκό χώρο, υφίστανται εμπόδια εισόδου στον εν λόγω κλάδο τα οποία σχετίζονται με την περιορισμένη δυναμικότητα των αεροδρομίων κατά τις περιόδους αιχμής, πράγμα που καθιστά δύσκολη την εκμετάλλευση των κερδοφόρων τμημάτων των αερομεταφορών από μικρότερες ή νεοεισερχόμενες επιχειρήσεις.

V.1. Σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 2, εδαφ. α΄ του Ν. 703/77, όπως ισχύει, συγκέντρωση πραγματοποιείται όταν συγχωνεύονται με κάθε τρόπο δύο ή περισσότερες προηγουμένως ανεξάρτητες επιχειρήσεις ή όταν ένα ή περισσότερα πρόσωπα που ελέγχουν ήδη τουλάχιστο μία επιχείρηση ή μία ή περισσότερες επιχειρήσεις, αποκτούν άμεσα ή έμμεσα, τον έλεγχο του συνόλου ή τμημάτων μιας ή περισσοτέρων άλλων επιχειρήσεων. Στην προκειμένη περίπτωση, με βάση το από 8.10.1999 προσύμφωνο και τα όσα με αυτό, κατά τα προεκτεθέντα έχουν συμφωνηθεί, η «Aegean» προσυμφωνήθηκε να αποκτήσει το 51% των μετοχών της «Air Greece» και συνεπώς να αποκτήσει τον έλεγχο αυτής («Air Greece»), γεγονός που αποτελεί συγκέντρωση επιχειρήσεων, κατά την έννοια της προαναφερθείσας διάταξης. Η συμφωνηθείσα, κατά τα ως άνω, κάλυψη της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου της «Aegean» από τη «Minoan», που θα έχει σαν αποτέλεσμα τη συμμετοχή της δεύτερης στην πρώτη εταιρεία, με ποσοστό μεταξύ 25% και 28%, πρέπει να σημειωθεί ότι δεν αποτελεί συγκέντρωση, δεδομένου ότι με τον τρόπο αυτό δεν αποκτάται έλεγχος της «Aegean» από τη «Minoan».

2. Περαιτέρω, η ελεγχόμενη συγκέντρωση υπόκειται υποχρεωτικά σε προηγούμενη γνωστοποίηση, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4β παρ. 1 του Ν. 703/77, όπως ισχύει, δεδομένου ότι, με βάση τα όσα έχουν προεκτεθεί, πληρούνται αμφότερες οι προϋποθέσεις που ορίζει ο νόμος και συγκεκριμένα αυτές του μεριδίου αγοράς και του κύκλου εργασιών. Συνεπώς η εξαγοράζουσα και αποκτώσα τον έλεγχο εταιρεία «Aegean» είχε υποχρέωση γνωστοποίησης της συγκέντρωσης στην Επιτροπή Ανταγωνισμού, σύμφωνα με το άρθρο 4β παρ. 3 του Ν. 703/77, όπως ισχύει, πράγμα το οποίο και έπραξε εμπρόθεσμα, στις 22.10.1999,όπως προαναφέρθηκε, αφού η σύμβαση με τη «Minoan» για τη συγκεκριμένη εξαγορά υπεγράφη στις 8.10.1999.

VI. Κατά το άρθρο 4γ παρ. 1 του Ν. 703/77, όπως ισχύει, με απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού απαγορεύεται κάθε συγκέντρωση επιχειρήσεων που υπόκειται σε προηγούμενη γνωστοποίηση και η οποία μπορεί να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στην εθνική αγορά ή σε σημαντικό σε συνάρτηση με τα χαρακτηριστικά των προϊόντων τμήμα της και ιδίως με τη δημιουργία ή ενίσχυση δεσπόζουσας θέσης. Στην υπό κρίση υπόθεση, όπως προέκυψε από τα προαναφερόμενα στοιχεία, η εταιρεία «Aegean» άρχισε να δραστηριοποιείται στην ελληνική αγορά ως τακτικός αερομεταφορέας τον Ιούνιο του 1999. Το συνολικό μερίδιο αγοράς της εταιρείας αυτής για το χρονικό διάστημα Ιουλίου - Οκτωβρίου 1999 είναι 16%, ενώ τα μερίδια αγοράς της εταιρείας αυτής ανά γραμμή για το ίδιο χρονικό διάστημα κυμαίνονται από 14% έως 35%. Η «Air Greece» εξάλλου, δραστηριοποιείται από το έτος 1997 στην ελληνική αγορά με συνολικό εκτιμώμενο μερίδιο αγοράς 7-10% περίπου, ενώ τα μερίδια αγοράς της εταιρείας αυτής ανά γραμμή για το 1998 κυμαίνονται από 10% έως 30%. Το συνολικό μερίδιο αγοράς της εταιρείας αυτής για το διάστημα Ιουλίου - Οκτωβρίου 1999 είναι 14%, τα δε μερίδια αγοράς της εταιρείας αυτής ανά γραμμή για το εν λόγω χρονικό διάστημα κυμαίνονται από 8% έως 22%. Το μερίδιο αγοράς στις γραμμές που εξυπηρετούν και οι δύο εταιρείες «Aegean» και «Air Greece» υπολογίζεται ότι θα ανέλθει, με βάση τα στοιχεία της περιόδου Ιουλίου - Οκτωβρίου 1999, μετά την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης, μεταξύ 24% και 36%. Ο δυνητικός ανταγωνισμός στην αγορά δημοσίων αερομεταφορών, πρέπει να τονισθεί, ότι είναι υπαρκτός, δεδομένου ότι, η αγορά αυτή, όπως προεκτέθηκε είναι πλήρως απελευθερωμένη και οποιαδήποτε αεροπορική εταιρεία που εδρεύει στην Ευρωπαϊκή Ένωση μπορεί να εκτελέσει δρομολόγια μεταξύ οποιωνδήποτε σημείων αυτής. Πάντως η ζήτηση για δημόσιες αερομεταφορές είναι διαχρονικά σχετικά σταθερή, με εποχιακές διακυμάνσεις ή τέτοιες που σχετίζονται με τον οικονομικό κύκλο. Η δε προσφορά δημοσίων αερομεταφορών ακολουθεί συνήθως τις διακυμάνσεις της ζήτησης. Με βάση τα όσα προεκτέθηκαν, η Επιτροπή κρίνει, κατά πλειοψηφία, ότι με την ελεγχόμενη συγκέντρωση δεν μπορεί να επηρεασθεί αισθητά ο ανταγωνισμός στις πιο πάνω εθνικές αγορές δημοσίων αερομεταφορών ούτε δε δημιουργείται ή ενισχύεται δεσπόζουσα θέση, αφού τα μερίδια των συμμετεχουσών στη συγκέντρωση επιχειρήσεων στις γραμμές που δραστηριοποιούνται κυμαίνονται από 8% έως 35% (στοιχεία Ιουλ. - Οκτ. 1999), ενώ στις ίδιες γραμμές δραστηριοποιείται εκτός της Ολυμπιακής και η εταιρεία «Cronus» με μερίδια αγοράς για το ίδιο χρονικό διάστημα από 23% έως 28%. Σε ενίσχυση όλων αυτών, πρέπει να σημειωθεί τέλος και ότι, στις γραμμές που εξυπηρετούν οι συμμετέχουσες στη συγκέντρωση εταιρείες, η Ολυμπιακή συμμετέχει με περισσότερες πτήσεις και ότι οι εταιρείες «Aegean» και «Air Greece» έχουν περιορισμένο στόλο και εξυπηρετούν σχετικά περιορισμένο αριθμό γραμμών (7-10 γραμμές).

Ένα μέλος όμως της Επιτροπής έχει τη γνώμη ότι η αγορά των δημόσιων αεροπορικών μεταφορών έχει εγγενώς ολιγοπωλιακή δομή, υπό την έννοια ότι (όπως εξ' άλλου γίνεται δεκτό και ανωτέρω στο σημείο IV in fine) είναι μάλλον δυσχερής η πρόσβαση και η απόκτηση και διατήρηση ενός σχετικώς σημαντικού μεριδίου για τις πέραν της Ολυμπιακής εταιρείες, τούτο δε αποδεικνύεται τόσο από τις αποτυχημένες απόπειρες παλαιότερων εταιρειών όσο και από το γεγονός ότι τα τελευταία χρόνια οι εκτός των συμμετεχουσών στη συγκέντρωση εταιρειών και της «Cronus» εταιρείες παρέμειναν σε ελάχιστα μερίδια, δραστηριοποιούμενες σε ελάχιστες γραμμές (κυρίως των λεγόμενων «τουριστικών» προορισμών), για ελάχιστο χρονικό διάστημα (κυρίως την τουριστική περίοδο) και με ελάχιστα δρομολόγια. Το γεγονός δε ότι έγινε δυνατή από το έτος 1999 η παράλληλη με την Ολυμπιακή λειτουργία τριών ιδιωτικών αεροπορικών εταιρειών μεγάλου βεληνεκούς, δηλ. της «Air Greece», της «Cronus» και της «Aegean» είχε ιδιαίτερα ευνοϊκές συνέπειες στον ανταγωνισμό ως προς την ποιότητα των παρεχομένων υπηρεσιών (κατάλληλα δρομολόγια, ακρίβεια, κ.λπ.), κυρίως δε προς τις τιμές, καθώς επί των αναγραφομένων «επίση-

μων» τιμών (πίνακας σημείου IV) οι εταιρείες προσέφεραν σημαντικές εκπτώσεις, κυρίως στις γραμμές/αγορές όπου δραστηριοποιούνταν όλες, λχ. στη γραμμή/αγορά Αθηνών-Ρόδου. Η απορρόφηση όμως της «Air Greece» από την «Aegean» συνεπάγεται την εξαφάνιση μίας εκ των τριών εκτός Ολυμπιακής εταιρειών που συμμετείχαν στον ανταγωνισμό και στη μείωση του αριθμού τους σε δύο. Υπάρχει έτσι ουσιώδης περιορισμός του πραγματικού ανταγωνισμού στις γραμμές/αγορές όπου δραστηριοποιούνταν οι δύο συμμετέχουσες στη συγκέντρωση εταιρείες, αλλά και του δυνάμει ανταγωνισμού στις γραμμές όπου δραστηριοποιούνταν μόνο η μία ή και καμμία τους. Τούτου δε κατά μείζονα λόγο διότι μία εκ των ανταγωνιστριών εταιρειών, η ανήκουσα στο δημόσιο τομέα «Ολυμπιακή» έχει ιδιαιτέρως υψηλότερα μερίδια από τις λοιπές (70-90% στο σύνολο των γραμμών/αγορών κατά τις εκτιμήσεις - πίνακας IV) και τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της ιδιότητας του «μεγάλου εθνικού αερομεταφορέα» (ibid.), διατηρεί δηλ. μία ιδιαιτέρως ισχυρή θέση στην αγορά, η οποία ενισχύεται περαιτέρω με τη μείωση κατά 1/3 των ανταγωνιστριών της. Κατ' ακολουθία η σκοπούμενη συγκέντρωση θα πρέπει να απαγορευθεί.

Έτσι κατά την κρατήσασα γνώμη, δεν ανακύπτει περίπτωση να απαγορευθεί η πραγματοποίηση της ελεγχόμενης συγκέντρωσης, κατά την προεκτεθείσα διάταξη του άρθρου 4γ παρ.1 του Ν. 703/77, όπως ισχύει.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Διαπιστώνει, κατά πλειοψηφία, ότι η από 22.10.1999 γνωστοποιηθείσα, σύμφωνα με το άρθρο 4β του Ν. 703/77, όπως ισχύει, συγκέντρωση των εταιρειών «ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ Α.Ε.» και «ΑΕΡΟΓΡΑΜΜΕΣ ΕΛΛΑΔΟΣ - ΑΕΡΟΔΡΟΜΗΣΙΣ Α.Ε.», που συμφωνήθηκε με το από 8.10.1999 προσύμφωνο, μεταξύ των εταιρειών «ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ Α.Ε.» και «ΜΙΝΩΪΚΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ Α.Ν.Ε.», δεν περιορίζει σημαντικά τον ανταγωνισμό στις σχετικές αγορές τις οποίες αυτή αφορά και ως εκ τούτου δεν συντρέχει λόγος απαγόρευσής της, κατά το Νόμο.

Η παρούσα απόφαση εκδόθηκε την 20η Δεκεμβρίου 1999.

Η παρούσα απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Πρόεδρος	Η Γραμματέας
ΣΤΑΥΡΟΣ ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ	ΑΛ.-ΜΑΡΙΑ ΤΑΡΑΜΠΙΚΟΥ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΟΥ 34 * ΑΘΗΝΑ 104 32 * TELEX 223211 YPET GR * FAX 52 34 312
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: http: www.et.gr
e-mail: webmaster @ et.gr

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΩΝ

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
Σολωμού 51

Πληροφορίες δημοσιευμάτων Α.Ε. - Ε.Π.Ε.	**5225 761 - 5230 841**
Πληροφορίες δημοσιευμάτων λοιπών Φ.Ε.Κ.	**5225 713 - 5249 547**
Πώληση Φ.Ε.Κ.	**5239 762**
Φωτοαντίγραφα παλαιών Φ.Ε.Κ.	**5248 141**
Βιβλιοθήκη παλαιών Φ.Ε.Κ.	**5248 188**
Οδηγίες για δημοσιεύματα Α.Ε. - Ε.Π.Ε.	**5248 785**
Εγγραφή Συνδρομητών Φ.Ε.Κ. και αποστολή Φ.Ε.Κ.	**5248 320**

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ
ΠΩΛΗΣΗΣ Φ.Ε.Κ.

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ - Βασ. Όλγας 227 - Τ.Κ. 54100	**(031) 423 956**
ΠΕΙΡΑΙΑΣ - Νικήτα 6-8 Τ.Κ. 185 31	**4135 228**
ΠΑΤΡΑ - Κορίνθου 327 - Τ.Κ. 262 23	**(061) 6381 100**
ΙΩΑΝΝΙΝΑ - Διοικητήριο Τ.Κ. 450 44	**(0651) 87215**
ΚΟΜΟΤΗΝΗ - Δημοκρατίας 1 Τ.Κ. 691 00	**(0531) 22 858**
ΛΑΡΙΣΑ - Διοικητήριο Τ.Κ. 411 10	**(041) 597449**
ΚΕΡΚΥΡΑ - Σαμαρά 13 Τ.Κ. 491 00	**(0661) 89 127 / 89 120**
ΗΡΑΚΛΕΙΟ - Πλ. Ελευθερίας 1, Τ.Κ. 711 10	**(081) 396 223**
ΛΕΣΒΟΣ - Πλ. Κωνσταντινουπόλεως Τ.Κ. 811 00 Μυτιλήνη	**(0251) 46 888 / 47 533**

ΤΙΜΗ ΠΩΛΗΣΗΣ ΦΥΛΛΩΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΟΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

- Για τα ΦΕΚ από 1 μέχρι 8 σελίδες 200 δρχ.
- Για τα ΦΕΚ από 8 σελίδες και πάνω η τιμή πώλησης κάθε φύλλου (8σέλιδου ή μέρους αυτού) προσαυξάνεται κατά 100 δρχ. ανά 8σέλιδο ή μέρος αυτού.
- Για τα ΦΕΚ του Τεύχους Προκηρύξεων Α.Σ.Ε.Π. ανεξαρτήτως αριθμού σελίδων δρχ. 100. (Σε περίπτωση Πανελλήνιου Διαγωνισμού η τιμή θα προσαυξάνεται κατά δρχ. 100 ανά 8σέλιδο ή μέρος αυτού).

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ Φ.Ε.Κ.

Τεύχος	Κ.Α.Ε. Προϋπολογισμού 2531	Κ.Α.Ε. εσόδου υπέρ ΤΑΠΕΤ 3512
Α΄ (Νόμοι, Π.Δ., Συμβάσεις κ.λπ.)	60.000 δρχ.	3.000 δρχ.
Β΄ (Υπουργικές αποφάσεις κ.λπ.)	70.000 »	3.500 »
Γ΄ (Διορισμοί, απολύσεις κ.λπ. Δημ. Υπαλλήλων)	15.000 »	750 »
Δ΄ (Απαλλοτριώσεις, πολεοδομία κ.λπ.)	70.000 »	3.500 »
Αναπτυξιακών Πράξεων (Τ.Α.Π.Σ.)	30.000 »	1.500 »
Ν.Π.Δ.Δ. (Διορισμοί κ.λπ. προσωπικού Ν.Π.Δ.Δ.)	15.000 »	750 »
Παράρτημα (Προκηρύξεις θέσεων ΔΕΠ κ.τλ.)	5.000 »	250 »
Δελτίο Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας (Δ.Ε.Β.Ι.)	10.000 »	500 »
Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου (Α.Ε.Δ.)	3.000 »	150 »
Προκηρύξεων Α.Σ.Ε.Π.	10.000 »	500 »
Ανωνύμων Εταιρειών & Ε.Π.Ε.	300.000 »	15.000 »
Διακηρύξεων Δημοσίων Συμβάσεων (Δ.Δ.Σ.)	50.000 »	2.500 »
ΓΙΑ ΟΛΑ ΤΑ ΤΕΥΧΗ ΕΚΤΟΣ Α.Ε. & Ε.Π.Ε.	300.000 »	15.000 »

* Οι συνδρομές του εσωτερικού προπληρώνονται στα Δημόσια Ταμεία που δίνουν αποδεικτικό είσπραξης (διπλότυπο) το οποίο με τη φροντίδα του ενδιαφερομένου πρέπει να στέλνεται στην Υπηρεσία του Εθνικού Τυπογραφείου.
* Οι συνδρομές του εξωτερικού επιβαρύνονται με το διπλάσιο των ανωτέρω τιμών.
* Η πληρωμή του υπέρ ΤΑΠΕΤ ποσοστού που αντιστοιχεί σε συνδρομές, εισπράττεται από τα Δημόσια Ταμεία.
* Οι συνδρομητές του εξωτερικού μπορούν να στέλνουν το ποσό του ΤΑΠΕΤ μαζί με το ποσό της συνδρομής.
* Οι Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, οι Δήμοι, οι Κοινότητες ως και οι επιχειρήσεις αυτών πληρώνουν το μισό χρηματικό ποσό της συνδρομής και ολόκληρο το ποσό υπέρ του ΤΑΠΕΤ.
* Η συνδρομή ισχύει για ένα χρόνο, που αρχίζει την 1η Ιανουαρίου και λήγει την 31η Δεκεμβρίου του ίδιου χρόνου. Δεν εγγράφονται συνδρομητές για μικρότερο χρονικό διάστημα.
* Η εγγραφή ή ανανέωση της συνδρομής πραγματοποιείται το αργότερο μέχρι τον Μάρτιο κάθε έτους.
* Αντίγραφα διπλοτύπων, ταχυδρομικές επιταγές και χρηματικά γραμμάτια δεν γίνονται δεκτά.

Οι υπηρεσίες εξυπηρέτησης των πολιτών λειτουργούν καθημερινά από 08.00΄ έως 13.00΄

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ